

بررسی نقش جامعه محوری در مدیریت بحران

امیر عاشوری^{۱*}، محمد خیاطیان^۲، محسن فرزادی^۳

۱- کارشناس ارشد عمران و مدیریت شهری، رئیس اداره توسعه و تجهیز سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، amir_ashoori@yahoo.com
 ۲- دانشجوی دکتری مدیریت، معاون مالی و اداری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران m.khayatian@yahoo.com
 ۳- کارشناس ارشد مهندسی عمران، کارشناس ابنیه سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، mohsenfarzadi@yahoo.com

چکیده

واژه مشارکت (Participation) از نظر لغوی به معنای درگیری با امور و تجمع برای رسیدن به یک منظور خاص می باشد. به عبارتی مشارکت درگیری ذهنی و عاطفی اشخاص در موقعیتهای گروهی است که آنانرا بر می انگیزد تا برای دستیابی به هدفهای گروهی یکدیگر را یاری دهند در مسئولیت کار شریک شوند.

توسعه محله ای پایدار با تاکید بر بهره گیری از سرمایه های اجتماعی و مشارکت موجود در اجتماعات محلی به دنبال تحقق برای دستیابی به توسعه پایدار شهری می باشد. در این امتداد، بهره گیری از رویکردهای توسعه محور در مدیریت بحران که توانمندسازی جهانی و اقدام محلی اجتماعات محلی و کاهش آسیب پذیری و افزایش تاب آوری مردم محلات را در رأس برنامه ها و اقدامات خود قرار می دهند، ضروری به نظر می رسد.

در این پژوهش با روش تحقیق توصیفی - تطبیقی تلاش می شود تا ضمن بررسی چارچوب و اهداف این رویکرد و تبیین انطباق آن با اهداف توسعه پایدار محله ای، نمونه هایی از اقدامات مشابه صورت گرفته در نظام مدیریت بحران کشور نظیر داوطلبان واکنش اضطراری مناطق و آتش نشانان داوطلب مورد بررسی قرار گیرد و در نهایت تصویر روشنی از آن به منظور پیاده سازی در سطح محلات و اجتماعات محلی ترسیم گردد.

علی رغم وجود تجربیاتی در زمینه بهره گیری از اجتماعات محلی در نظام مدیریت بحران کشور، اقدامات صورت گرفته بیشتر مربوط به مرحله مقابله با بحران می باشد.

تحقق کامل رویکرد اجتماع محور در نظام مدیریت بحران کشور نیازمند افزایش نقش مردم در فعالیت های مربوط به سیاستگذاری و تصمیم گیری می باشد.

واژه های کلیدی: مدیریت بحران، جامعه محوری، مشارکت مردمی، اجتماعات محلی، توانمندسازی

۱- مقدمه

شهر به عنوان یک سرمایه تمدنی که حاصل تلاش و منابع چندین نسل می باشد همواره در معرض مخاطرات و بلایای طبیعی و غیرطبیعی بوده است و غفلت از این واقعیت در برنامه ریزی های شهری علاوه بر اینکه مانع توسعه پایدار می شود باعث آسیب های جبران ناپذیر نیز می گردد. بنابراین در دهه های اخیر نگاه ها و استراتژی های مدیریت بحران در حوزه مدیریت شهری در حال رشد و تکامل است.